

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä. Lain tarkoituksena olisi säännellä yritysasiakkaiden tietojen käsittelyä kauppa- ja teollisuusministeriön ylläpitämässä tietojärjestelmässä. Esityksen tarkoituksena on uuden tietojärjestelmän avulla parantaa valtionhallinnon ja esityksessä mainittujen muiden organisaatioiden yhteistoimintaa yrityksille suunnatuissa avustus-, rahoitus-, kehittämis- ja

neuvontapalveluissa ja siten parantaa yritysten toimintaedellytyksiä. Esityksen tarkoituksena on myös yrityksille tarjottavien palvelujen yhteensovittaminen ja yritystukien valvonnan tehostaminen. Esitys sisältää lisäksi tarpeelliset säännökset yritysten liike- ja ammattisalaisuuksien suojaamisesta sekä henkilötietojen käsittelystä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYSLUETTELO.....	2
YLEISPERUSTELUT	3
1. Johdanto.....	3
2. Nykytila	3
2.1. Lainsäädäntö ja käytäntö	3
2.2. Kansainvälinen vertailu.....	4
2.3. Nykytilan arviointi.....	5
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	5
3.1. Tavoitteet	5
3.2. Toteuttamisvaihtoehdot.....	6
3.3. Keskeiset ehdotukset	6
4. Esityksen vaikutukset	6
4.1. Taloudelliset vaikutukset.....	6
4.2. Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	7
4.3. Yritysvaikutukset.....	7
5. Asian valmistelu.....	8
6. Riippuvuus muista esityksistä.....	8
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	9
1. Lakiehdotuksen perustelut.....	9
1 luku. Yleiset säännökset.....	9
2 luku. Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän käyttötarkoitus ja tietosisältö	10
3 luku. Tietojen julkisuus, välittäminen ja luovuttaminen.....	13
4 luku. Rekisteröidyn oikeudet.....	14
5 luku. Erinäiset säännökset	14
2. Voimaantulo	14
3. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	14
LAKIEHDOTUS.....	16
yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä.....	16

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Kauppa- ja teollisuusministeriön toimialalla toteutetaan laaja valikoima yrittäjiksi aikoville, yrittäjille ja yrityksille suunnattuja avustus-, rahoitus-, kehittämis- ja neuvontapalveluja. Kauppa- ja teollisuusministeriön toimialan yhteisellä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmällä pyritään tehostamaan eri viranomaisorganisaatioiden ja viranomaisten palveluja tukevien organisaatioiden toimintaa. Tietojärjestelmän avulla varmistetaan se, että yrityksen palvelemiseksi tarvittavat tiedot ovat ajan tasalla ja saatavilla siitä riippumatta, minkä palveluja tuottavan organisaation luona yrityksen edustaja on asioimassa. Tietojärjestelmän avulla edistetään valtion toimintojen tehokkuutta ja tuottavuutta sekä nopeutetaan ja parannetaan yrityksille tarjottavaa palvelua.

Kauppa- ja teollisuusministeriö ja sen toimialan eri organisaatiot toimivat yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön sekä työministeriön toimialojen organisaatioiden kanssa työvoima- ja elinkeinokeskuksissa. Jotta yrityksiä voidaan kauppa- ja teollisuusministeriön toimialalla palvella entistä paremmin, niitä koskevien tietojen antaminen käyttöön rajoitetusti toimialojen yli on tärkeää. Kauppa- ja teollisuusministeriö tai sen toimialan organisaatio voi esimerkiksi tarvita tietoja siitä, millaisilla palveluilla työministeriön toimialan viranomaiset ovat palvelleet yritysasiakasta ja päinvastoin. Tietojärjestelmän tärkeänä päämääränä olisi synnyttää yksi tietojärjestelmä niin sanotuksi työkalutietojärjestelmäksi, jonka tietoja hyödyntämällä tai jonka kautta mahdollisimman monet toiminnot voitaisiin suorittaa. Tietojärjestelmä on elinkeinoelämään liittyvien luottamuksellisten tietojen takia tarkoitettu salaiseksi ja vain laissa tarkoitettujen toimijoiden käytettäväksi. Vaikka tietojärjestelmästä ei luovuteta tietoja ulkopuolisille, tämä ei vaikuta viranomaisten päätösten tai muiden asiakirjojen julkisuuteen, joista säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) tai muissa säädöksissä. Asianosaisilla yrityksillä ja luonnollisilla henkilöillä on oikeus itseään koskevien tietojen tarkastamiseen uudestakin tietojärjestelmästä.

Tietojärjestelmää on tarkoitus käyttää myös julkisista varoista myönnettävien yritystuki- en valvontaan. Tältä osin tietojärjestelmä tehostaa julkisten varojen laillista ja asianmukaista käyttöä ja siten myös varojen tarkoituksenmukaista kohdentamista yhteiskunnan etujen mukaisesti.

Tietojärjestelmän pääasiallisina käyttäjinä tulisivat olemaan työvoima- ja elinkeinokeskukset, joissa toimivat kauppa- ja teollisuusministeriön alaisuudessa yritysosastot ja teknologian kehittämisosastot, maa- ja metsätalousministeriön alaisuudessa maaseutuosastot ja työministeriön alaisuudessa työvoimaosastot.

Tietojärjestelmän kautta, siten kuin siitä erikseen säädetään, pystyttäisiin olemaan yhteydessä niihin rekistereihin ja tietojärjestelmiin, jotka sisältävät tarpeellista tietoa asiakkaiden palvelemiseksi ja yritystuki- en valvomiseksi. Tietojärjestelmää hyödyntäisivät yrityspalveluissaan myös maa- ja metsätalousministeriö, työministeriö, teknologian ja innovaatioiden kehittämisskeskus, valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj, Maaseutuvirasto ja työvoimatoimistot. Rajoitetumpaa oikeutta tietojärjestelmän käyttöön esitetään myös valtion osittain rahoittamalle ja ohjaimalle Finpro ry:lle, jonka toiminta tukee ja täydentää viranomaisten yrityksille tuottamia yrityspalveluja.

Esityksen mukaisesti säädettäisiin yhteen yhteiseen tietojärjestelmään eli yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään kerättävistä tiedoista, työvoima- ja elinkeinokeskusten yrityspalvelurekisteristä ja tietojärjestelmän kautta välitettävistä muihin tietorekistereihin talletetuista tiedoista. Samalla pyritään varmistamaan liike- ja ammattisalaisuuksien, henkilötietojen sekä muiden salassa pidettävien tietojen tehokas suojaaminen ja asiallinen käyttö.

2. Nykytila

2.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Yrityksille toteutettavat palvelut

Erityisesti kauppa- ja teollisuusministeriön toimialalla, mutta myös maa- ja metsätalo-

usministeriön sekä työministeriön toimiabil-la toteutetaan yrityksille suunnattuja avustus-, rahoitus-, kehittämis- ja neuvontapalveluja useiden eri organisaatioiden toimesta. Toteuttavista yrityspalveluista, erityisesti avustus- ja rahoituspalveluista säädetään yleensä niitä koskevissa erityislaeissa. Näiden palvelujen toteuttaminen vaatii erityisasiantuntemusta, joka on ollut tarkoituksenmukaista koota eri organisaatioihin kunkin yrityspalvelun toteuttamiseksi. Valtion toimesta tai sen tukemana toteutetut yrityspalvelut, ollakseen mahdollisimman tehokkaita, edellyttävät koordinoitua ja eri toimijoiden tietoa toisten toimenpiteistä. Kauppa- ja teollisuusministeriön toimialalla yhteistyötä on pyritty voimakkaasti kehittämään. Tästä esimerkkeinä ovat muun muassa työvoima- ja elinkeinokeskuksiin perustetut teknologian kehittämisosastot sekä vuonna 2005 toimintansa aloittanut kasvuyrityspalvelu -toimintamalli, jossa työvoima- ja elinkeinokeskukset, teknologian kehittämiskeskus (1.11.2006 lukien Tekes—teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus), valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj ja Finpro ry sopivat yhteistyöstä ja yhteisistä toimintatavoista siten, että asiakkaille pyritään tarjoamaan kaikkien toimijoiden palveluja yhden organisaation kautta. Myös elinkeinoelämä on vahvasti tukenut tämän tyyppisiä kehittämistoimenpiteitä. Uudet toimintamallit edellyttävät yhteistä tietojärjestelmää. Tällä hetkellä eri organisaatioilla ei ole käytössään yhteistä tietojärjestelmää, jonka avulla voitaisiin yhteen sovittaa yrityksille tarjottavia palveluja.

Lainsäädäntö

Viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999). Lain mukaan muun muassa viranomaisten rekisterit ja tietojärjestelmät ovat julkisuusperiaatteen mukaisesti lähtökohtaisesti julkisia. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään myös salassapidosta. Salassa pidettäviä ovat tietyin edellytyksin esimerkiksi liike- ja ammatillisaisuudet. Lain 24 §:n mukaisesti salassa pidettäviä tietoja ei aina ole mahdollista luovuttaa edes viranomaiselta toiselle. Henkilötietolaissa (523/1999) on säädetty siitä, miten henkilötietoja on kä-

siteltävä esimerkiksi tietojärjestelmässä. Henkilötietojen, erityisesti arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyn on oltava asiallisesti perusteltua siinä tehtävässä, jossa henkilötietoja käsitellään. Asetuksessa viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta (1030/1999) on säädetty muun muassa tietoaineistojen käsittelystä ja suojaamisesta.

Viranomaisten yrityksille tarjoamista avustus-, rahoitus-, kehittämis- ja neuvontapalvelujen ehdoista ja toteuttamisesta säädetään yleensä niitä koskevissa erityislaeissa. Esimerkiksi kauppa- ja teollisuusministeriön toimialalla osaamisen kehittämispalveluista säädetään laissa pienten ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämispalveluista (971/2004), yritystuista laissa yritystoiminnan tukemisesta (1068/2000) ja Finnvera Oyj:n rahoitustoiminnasta laissa valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta (445/1998). Valtionavustuksia myönnetään myös valtioneuvoston asetuksella (688/2001) nojalla annettujen valtioneuvoston asetusten perusteella. Yleensä toimintaa ohjaavassa lainsäädännössä on säädetty myös tietojen luovuttamisesta ja saamisesta. Tietojen luovuttamiseen ja saamiseen yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta eri organisaatioiden käyttöön tulisi tapahtua siten, että erityislaeissa kehitetään tarvittaessa sitä koskevat muutokset.

2.2. Kansainvälinen vertailu

Kauppa- ja teollisuusministeriön teettämän selvityksen mukaan luvussa 2.2 mainituissa maissa ei ole vastaavaa tietojärjestelmää, joka kokoaisi eri organisaatioiden yrityspalveluja koskevia tietoja yhtä laajasti. Osaltaan tämä johtunee siitä, että palvelustrategiat ja tietojärjestelmäkehitys eivät ole toteutuneet samalla tavalla kuin Suomessa ja toisaalta erilaisista viranomaisorganisaatioista.

Ruotsi

Ruotsissa ei ole ehdotetun lain kaltaista tietojärjestelmää. Näringsdepartementin alaisuudessa on useita viranomaisia, jotka suorittavat samoja tai samankaltaisia tehtäviä kuin ehdotetun lain soveltamisalalla olevat viranomais- ja muut organisaatiot. Tietojärjestel-

mät eivät ole ehdotetun tietojärjestelmän kuvaamalla tavalla yhdessä kokonaisuudessa.

Norja

Norjassa ei ole ehdotetun lain kaltaista tietojärjestelmää. Innovasjon Norge -niminen organisaatio aloitti 1.1.2004, kun Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, Norges Eksportråd, Statens Veiledningskontor for Oppfinnere ja Norges Turistråd yhdistivät toimintansa. Organisaatioilla on käytössään omat tietojärjestelmät, mutta ne eivät ylitä organisaatioiden rajoja samalla tavalla kuin ehdotettu tietojärjestelmä.

Tanska

Tanskassa ei ole ehdotetun lain kaltaista tietojärjestelmää. Ministeriöiden alaisuudessa on viranomaisia, jotka suorittavat samoja tai samankaltaisia tehtäviä kuin ehdotetun lain soveltamisalalla olevat viranomais- ja muut organisaatiot.

Saksa

Saksassa ei ole ehdotetun lain kaltaista tietojärjestelmää. Ministeriöiden alaisuudessa on useita viranomaisia, jotka suorittavat samoja tai samankaltaisia tehtäviä kuin ehdotetun lain soveltamisalalla olevat viranomais- ja muut organisaatiot. Viranomaisrekistereitä ei ole kuitenkaan yhdistetty siten, että niitä voitaisiin verrata ehdotettuun tietojärjestelmään.

Hollanti

Hollannissa ei ole ehdotetun lain kaltaista tietojärjestelmää. Ministeriöiden alaisuudessa on käytössä useita rekistereitä. Esimerkiksi sisäasiainministeriöllä (Ministerie van Binnenlandse en Koninkrijksrelaties) on käytössä erityinen julkisista varoista myönnettyjen tukien päätösluettelo Internet-verkossa (katso esimerkiksi: <http://www2.minlnv.nl/Inv/algemeen/glb/index.html>). Tätä luetteloa sääntelee yleinen viranomaistoiminnan julkisuutta koskeva laki, eikä erityislainsäädäntöä ole. Rekisterissä ei ole rekisteröitävinä tietotyyppeinä kuin tukipäätöksiä ja tukien saajia koskevia tietoja.

2.3. Nykytilan arviointi

Erityisesti tietojärjestelmään talletettavat tiedot, mutta myös eri organisaatioilta toiselle tietojärjestelmän kautta välitettävät tiedot edellyttävät lain säätämistä. Myös elinkeinoelämän luottamuksen ja toimintaedellytysten turvaamiseksi tietojärjestelmän julkisuuden rajoittaminen ja tietojen käsittelyoikeuden määrittäminen edellyttävät yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmää koskevan erityislain säätämistä. Myös henkilötietojen asiallinen käsittely ja niiden turvaaminen esityksen mukaisessa tietojärjestelmässä edellyttää tietojärjestelmää koskevan erityislain säätämistä.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1. Tavoitteet

Esityksen keskeisenä tavoitteena on luoda oikeudellinen perusta sille, että tietojärjestelmää käyttäen viranomaiset ja muut organisaatiot voivat tarjota tehokkaammin palveluja yrityksille. Yhteisen tietojärjestelmän avulla eri yrityspalvelujen oikea suuntaaminen asiakkaana olevalle yritykselle yksinkertaistuu ja toisaalta kyetään estämään päällekkäisten palvelujen tarjoaminen.

Ehdotetun lain soveltamisalan piiriin kuuluvien organisaatioiden joustava yhteistyö voitaisiin varmistaa parantamalla organisaatioiden välistä tiedonkulkua ja -käsittelyä. Yhteisen tietojärjestelmän käyttöönotto parantaisi yritysten palvelua, koska yhden organisaation kanssa asioinut asiakas tietäisi, että hänen antamansa tiedot ovat muidenkin järjestelmän piiriin kuuluvien organisaatioiden käytössä tietoturvallisella tavalla. Toisaalta tietojärjestelmä parantaa toiminnan läpinäkyvyyttä helpottamalla asianomaisen tiedonsaantia omassa asiassaan. Esityksen avulla pyritään yrityspalveluja myös tarvittaessa kehittämään joustavasti.

Säädettäessä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä ja sen käytöstä lailla, pystytään turvaamaan elinkeinoelämän luottamus liike- ja ammattisalaisuuksien tehokkaaseen suojaamiseen ja yksityisten kansalaisten oikeus- turva henkilötietoja käsiteltäessä, vaikka tietojärjestelmän käyttäjiä on useassa eri orga-

nisaatioissa.

3.2. Toteuttamisvaihtoehdot

Yhteisen tietojärjestelmän käyttäminen on periaatteessa mahdollista ainakin rajatummin toteutettuna myös asiakkaan nimenomaisella suostumuksella ilman lailla säätämistä. Tässä vaihtoehdossa ongelmaksi todennäköisesti muodostuisivat suostumusten riittävän täsmällinen muotoilu kattamaan kaikkea toimintaa, jossa tietojärjestelmää käytetään. Henkilötietojen osalta suostumuksia jouduttaisiin käytännössä pyytämään useilta henkilöiltä yrityksessä. Ilman erityislainsäädäntöä tietojärjestelmä olisi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan lähtökohteisesti julkinen, jolloin tietojärjestelmän tietoihin kohdistuvien tiedonsaantipyyntöjen osalta tietojen antaminen siten, että salaiset tiedot asiakirjoista poistetaan, olisi hyvin työlästä. Ilman lailla säätämistä rajoitetumminkin tietoa sisältävän tietojärjestelmän käyttö yrityspalveluja tarjoavissa organisaatioissa saattaisi vaarantaa asiakkaiden oikeusturvaa ja yleistä luottamusta tietojen asialliseen käyttöön.

3.3. Keskeiset ehdotukset

Uusi tietojärjestelmä on yritysten asiakkuuden hoitamiseen ja asiakasjohtamiseen eli asiakkaiden kokonaiskuvan hallintaan tarkoitettu tietojärjestelmä. Se tarjoaa tietojärjestelmän käyttäjälle kokonaisvaltaisen kuvan asiakkaasta ja yhtenäisen paikan käsitellä asiakaskohtaista tietoa sekä tapahtumia yhdellä kertaa.

Sen lisäksi, että tietojärjestelmään talletetaan yritystä koskevia tietoja, sen kautta olisi mahdollisuus välittää muihin rekistereihin koottuja yritykselle myönnettyjä yritystunnuksia ja muita yrityspalveluja koskevia tietoja asiakasta koskevan kokonaiskuvan hahmottamiseksi.

Asiakkuuden hallinnalla tavoiteltaisiin parempaa asiakaspalvelua sekä toiminnan tehostamista entisestään. Tavoitteena olisi asiakkaan ohjaaminen sopivaan palveluun joko uuden tietojärjestelmän käyttäjän omassa organisaatioissa tai muussa organisaatioissa. Asiakkaan tarpeet olisi tärkeää tunnistaa, jotta asiakkaaseen voitaisiin jo ennakolta ottaa

yhteyttä yrityspalvelujen tarjoamiseksi. Asiakkaan tarpeiden ja palveluja tuottavien organisaatioiden palvelumahdollisuuksien mukaan yritykselle voitaisiin tarjota esimerkiksi niin sanottuja kasvuyrityspalveluja useammalta eri organisaatiolta.

Tietojärjestelmää voitaisiin hyödyntää yhteydenpidossa asiakkaisiin ja kohdistettujen toimenpiteiden ja toimenpiteiden tilanteen seurannassa sekä asiakasviestinnässä.

Tietojärjestelmän rakenne suunnitellaan siten, että siihen talletettaisiin yrityksen perustietoja, joita voidaan hyödyntää yleisesti eri yrityspalvelujen toteuttamisessa. Tarvittaessa tarkempia tietoja, esimerkiksi harkittaessa yritystuen myöntämistä, tietojärjestelmän kautta voisi saada tietoa muiden organisaatioiden rekistereistä.

Asiakastietojärjestelmään talletetut ja sen kautta saadut tiedot olisivat salassa pidettäviä. Tämä ei vaikuta viranomaisten päätösten ja muiden asiakirjojen julkisuuteen, vaan niihin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja mahdollisia erityislakeja.

Asianosaisella olisi oikeus tarkastaa tietojärjestelmässä olevia itseään koskevia tietoja.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Taloudelliset vaikutukset

Kauppa- ja teollisuusministeriön toimialalla yrityksille suunnattuja avustus-, rahoitus-, kehittämis- ja neuvontapalveluja toteutettiin vuonna 2005 noin 410 miljoonalla eurolla. Tietojärjestelmän avulla edellä mainittuja yrityspalveluja voidaan arvioida toteutettavan entistä koordinoitummin ja siten edistää yrityspalveluihin käytettävien varojen tehokasta käyttöä ja koko yhteiskunnalle taloudellisen toiminnan kasvusta syntyvää hyötyä.

Työvoima- ja elinkeinokeskusten yrityksille kohdistettuja avustus-, rahoitus-, kehittämis- ja neuvontapalveluja käyttää yli 30 000 yritystä.

Yhteisen tietojärjestelmän avulla on arvioitu saavutettavan taloudellisia säästöjä, koska osa tietojärjestelmää käyttävien organisaatioiden asiakkaista on samanaikaisesti jonkin toisen tai jopa useamman tietojärjestelmää käyttävän organisaation asiakkaana. Yhteisen tietojärjestelmän on arvioitu vähentävän

päällekkäistä työtä eri organisaatioissa ja nopeuttavan tiedon kulkua organisaatioiden välillä, mikä vastaavasti lyhentää esimerkiksi yritystukipäätösten käsittelyaikoja. Myös yritykset voivat hyötyä tietojärjestelmästä muun muassa hakemusten nopeamman käsittelyn johdosta.

Tilastokeskuksen yritystukitietokannan mukaan kauppa- ja teollisuusministeriön ja työvoima- ja elinkeinokeskusten yritysosastojen myöntämiä avustus- ja rahoituspalveluja käyttäneistä yrityksistä on vuosina 2000—2005 ollut 43 % yhteisiä valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:n kanssa, 21 % teknologian kehittämiskeskus Tekesin kanssa ja 25 % työministeriön hallinnonalan yritysasiakkaiden kanssa. Vastaavana aikana valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:n myöntämiä rahoituspalveluja käyttäneistä yrityksistä on ollut 6 % yhteisiä teknologian kehittämiskeskus Tekesin kanssa, 17 % kauppa- ja teollisuusministeriön ja työvoima- ja elinkeinokeskusten yritysosastojen kanssa ja 16 % työministeriön hallinnonalan yritysasiakkaiden kanssa. Teknologian kehittämiskeskus Tekesin myöntämiä avustus- ja rahoituspalveluja vastaavana aikana käyttäneistä yrityksistä on ollut 36 % yhteisiä valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:n kanssa, 49 % kauppa- ja teollisuusministeriön ja työvoima- ja elinkeinokeskusten yritysosastojen yritysasiakkaiden kanssa ja 20 % työministeriön hallinnonalan yritysasiakkaiden kanssa. Tämän lisäksi pienten ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämispalvelujen asiakaskunta on merkittävässä määrin yhteistä edellä mainittujen organisaatioiden yritysasiakkaiden kanssa.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kehittämisestä ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset maksetaan hallinnonalakohtaisten kehysten puitteissa.

4.2. Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Tietojärjestelmän välityksellä aikaisempaa nopeammin saatavat, yrityspalvelujen toteuttamiseen liittyvät tiedot, tehostavat viranomaisten toimintaa palvelujen tarjoamisessa. Tietojärjestelmä antaa mahdollisuuden entistä aktiivisempaan viranomaistoimintaan yritysten ja koko elinkeinoelämän toimintaedel-

lytysten parantamiseksi. Tietojärjestelmä myös edistää viranomaistoimintaa yli organisaatorajojen. Yritystukien valvonnan osalta tietojärjestelmän avulla pystytään varmistamaan julkisten varojen asiallisesta ja oikein kohdentuvasta käytöstä aikaisempaan tehokkaammin.

Niin sanotuissa kasvuyrityspalveluissa kauppa- ja teollisuusministeriö, työvoima- ja elinkeinokeskukset, teknologian kehittämiskeskus, valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj ja Finpro ry ovat sopineet aikaisempaa tiiviimmistä yhteistyöstä tarjottaessa yrityspalveluja kasvavien pk-yritysten käyttöön. Tietojärjestelmä mahdollistaa osaltaan myös tämän yhteistyön syventämisen.

Kattava yrityspalveluihin liittyvän tarpeellisen tiedon sisältävä tietojärjestelmä mahdollistaa jatkossa aikaisempaa laajemmin yrityspalvelujen toiminta- ja toteuttamismuotojen kehittämisen ja yhteensovittamisen.

Tietojärjestelmä rakentuu osaksi valtion yhteistä tietoteknistä ja ohjelma-arkkitehtuuria ja toteuttaa siten valtion tietohallinnon kehittämiselle asetettuja tavoitteita.

4.3. Yritysvaikutukset

Elinkeinoelämän edustajat ovat toivoneet keskitetympää palvelua yhteiskunnan toteuttamilta yrityspalveluilta. Tietojärjestelmän avulla tarvittavien tietojen käsittely, ilman että tietoja on tapauskohtaisesti yrityksen puolelta aina annettava uudestaan eri organisaatioille yrityspalveluja käytettäessä, säästää myös yritysten resursseja. Tietojärjestelmää koskevalla lailla säädettävä tietojen käyttö lisää myös yritysten luottamusta tietojen asianmukaiseen ja tietoturvalliseen käyttöön. Yritysten edustajilla on lisäksi mahdollisuus harkintansa mukaan antaa yrityksestään sellaisia tietoja tietojärjestelmään, joiden he arvioivat edistävän tehokkaimmin yritykselle kohdistettavia palveluja.

Kohdassa 4.1. on viitattu tilastokeskuksen vuosia 2000—2005 koskevaan yritystukitietokantaan, joka osoittaa, että kauppa- ja teollisuusministeriöllä ja sen toimialan eri organisaatioilla sekä yhteistyöministeriöillä on merkittävä määrä yhteisiä yritysasiakkaita. Koska yrityspalveluja tarjoavilla organisaatioilla ei ole ollut käytössään yhteistä tietojärjestelmää, on tietojen tallettamisesta monien

organisaatioiden tietojärjestelmiin aiheutunut päällekkäistä työtä sekä palveluja tarjoavissa organisaatioissa että palveluja hakeneissa yrityksissä. Tietojen puuttuminen on voinut johtaa siihen, että samasta yrityksestä on saatettu laatia esimerkiksi useita yritysanalyyssejä, mikä on aiheuttanut paitsi turhaa työtä, myös käsittelyaikojen pidentymistä.

Päällekkäisestä työstä aiheutuneiden kustannusten arviointi on hyvin vaikeaa, koska toimijoita on useita ja esimerkiksi pidentyneelle hakemuksen käsittelyajalle on vaikeaa laskea objektiivisesti hyväksyttävää rahallista arvoa. Voidaan kuitenkin arvioida, että pitkällä tähtäimellä yhteisestä tietojärjestelmästä saatavat edut tulevat olemaan kaikkien osapuolten kannalta merkittäviä.

5. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä kauppa- ja teollisuusministeriössä. Tämän lisäksi valmisteluun on osallistunut ulkopuolisia asiantuntijoita. Valmistelun aikana on esityksen sisällöstä käyty keskusteluita tietojärjestelmän suunnittelijoiden, oikeusministeriön, tietosuojavaltuutetun toimiston, maa- ja metsätalousministeriön, työministeriön, työvoima- ja elinkeinokeskusten, teknologian kehittämiskeskuksen, valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:n, Finpro ry:n ja elinkeinoelämän edustajien kanssa. Esityksestä on pyydetty ja saatu lausunnot työministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, Patentti- ja rekisterihallitukselta, teknologian kehittä-

miskeskukselta, työvoima- ja elinkeinokeskuksilta, tietosuojavaltuutetun toimistolta, Finnvera Oyj:ltä, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry:ltä, Suomen Yrittäjät ry:ltä, Finpro ry:ltä, Keskuskauppakamarilta ja Keksintösäätiöltä. Oikeusministeriö ei ole ehtinyt antaa pyydettyä lausuntoa. Esityksestä lausuntokierroksella saatu palaute on ollut pääosin myönteistä. Saatu palaute on pyritty ottamaan huomioon.

6. Riippuvuus muista esityksistä

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä luotaisiin yhteinen tietojärjestelmä kauppa- ja teollisuusministeriön, työministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, työvoima- ja elinkeinokeskusten, teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen, valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:n, kauppa- ja teollisuusministeriön osittain rahoittaman Finpro ry:n sekä Maaseutuviraston ja työvoimatoimistojen käyttöön. Esityksen mukaisesti tietojärjestelmässä voitaisiin käsitellä 6 §:n 1—4 momentissa mainittuja tietoja. Sen mukaan kun lailla erikseen säädettäisiin, tietojärjestelmän kautta voitaisiin luovuttaa ja saada tietoja myös kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan viranomaisten, valtion erityisrahoitusyhtiön ja työvoima- ja elinkeinokeskusten yrityksille myöntämistä yritystuista samoin kuin maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan kautta yrityksille myönnettyistä tuista ja työministeriön hallinnonallalla työvoimatoimistojen yrityksille antamista palveluista.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. Lain tarkoitus. Lain tarkoituksena olisi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän avulla parantaa ja yhteen sovittaa valtionhallinnon yrityksille tarjoamia palveluja ja siten parantaa yritysten toimintaedellytyksiä. Lain tarkoituksena olisi myös viranomaisyhteyden ja -valvonnan tehostaminen kauppa- ja teollisuusministeriön, työministeriön ja maaja metsätalousministeriön sekä niiden hallinnonalojen välillä.

Asiakaspalvelun tehostaminen merkitsisi yritysten toimintaedellytysten parantamista, koska eri organisaatiot voisivat uuden tietojärjestelmän kautta saada tietoa sellaisista tietojärjestelmistä, jotka ovat toisen organisaation ylläpitämiä ja hallinnoimia. Tämä edistää kokonaiskuvan saamista yrityksestä ja parantaa mahdollisuuksia arvioida yrityspalvelujen kohdentamista yrityksen hyväksi. Esimerkiksi yritystukien tehokkaan kohdentamisen varmistamiseksi tukipäätöstä tehtäessä voidaan nopeasti tarkastaa muiden viranomaisten tekemät tukipäätökset ja yrityksen vastuuhenkilöiden luottotiedot. Myös asiakkaalle tarjottavan kehittämisspalvelun hyötyä voitaisiin arvioida tehokkaammin, kun päätöksenteossa voitaisiin hyödyntää tiedot eri organisaatioiden toteuttamista, asiakkaan aikaisemmin saamista yrityspalveluista.

Lain keskeisimpänä tarkoituksena olisi, että se mahdollistaisi eri organisaatioiden tuottaman ja yrityksen itsensä antaman tiedon hallinnon mahdollisimman pitkälle yhdessä tietojärjestelmässä, mikä helpottaisi eri organisaatioiden toimintaa ja mahdollistaisi entistä paremman asiakaspalvelun.

2 §. Lain soveltamisala. Laissa säädetään kauppa- ja teollisuusministeriön ylläpitämän yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän ja siihen kuuluvan työvoima- ja elinkeinokeskusten yhteisen yrityspalvelurekisterin tietojen käytöstä. Tietojärjestelmä on tarkoitettu työvälineeksi, jota hyödynnetään toteutettaessa yrityksille yrityspalveluja eli esimerkiksi avustus-, rahoitus-, kehittämis-, neuvontasekä työvoimapalveluja. Yrityspalvelujen

tarkoituksena on yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen. Yrityspalvelut pyritään kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalalla järjestämään nykyisin mahdollisimman kokonaisvaltaisesti siten, että asiakasta voitaisiin tehokkaasti palvella yhdessä paikassa ja samalla kartoittaa asiakkaan hyödynnettävissä olevat yrityspalvelut. Tästä esimerkkinä on kasvuyrityspalvelu, jossa työvoima- ja elinkeinokeskukset, teknologian kehittämiskeskus, valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj ja Finpro ry ovat sitoutuneet yhteistyöhön ja yhteisiin toimintatapoihin.

Tietojärjestelmä edistää myös yritystukien valvontaa. Yhteisen asiakastietojärjestelmän avulla eri organisaatioiden toiminnan yhteensovittaminen jo yritystukea haettaessa ja myönnettäessä tehostuu aikaisempaan verrattuna. Samoin jälkikäteen tapahtuvassa valvonnassa tehostuu kokonaiskuvan hankkiminen myönnettyistä yritystuista.

Tietojärjestelmään sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) ja henkilötietolakia (523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä. Valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:n luovuttamien tietojen salassapidon osalta sovellettaisiin lisäksi, mitä valtion erityisrahoitusyhtiöstä annettun lain (443/1998) 5 §:ssä säädetään. Viranomaisen tietojen ja asiakirjojen julkisuuteen tällä lailla ei esitetä muutoksia, mutta yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi on tietojärjestelmästä luovutettavissa olevia tietoja rajoitettu siten kuin lain 9—12 §:ssä tarkemmin säädetään.

3 §. Määritelmät. Tässä laissa tarkoitetaan:

1) Yrityksellä yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) mukaisesti yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröityä yritystä tai yhteisöä. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään on rekisteröitävä yritys- ja yhteisötietolaissa säädettyt yritykset ja yhteisöt. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmässä on yritysten ja yhteisöjen tunnistetiedot ja perustiedot laissa tarkemmin määritellysti. Nämä julkiset tiedot muodostavat yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän perustiedot yrityksistä.

2) Yrityspalvelulla tarkoitetaan yritystukea, kehittämis- ja neuvontapalvelua sekä työvoimapalvelua, jonka toteuttamisessa yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmää hyödyn-

netään.

3) Yritystuella tarkoitetaan avustusta, lainaa, rahoitusta, korkotukea, takausta, maksuhelpotusta ja muuta niihin rinnastettavaa taloudellista etuutta, jonka pykälässä mainitut organisaatiot ovat myöntäneet tai joka on niiden varoista maksettu. Yritystueksi katsotaan myös Euroopan yhteisön varoista tai muista Euroopan unionin varoista myönnetty tuki.

4) Asiakkaalla tarkoitetaan yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröidyn yrityksen tai yhteisön lisäksi myös luonnollista henkilöä, joka on hakenut tai johon on oltu yhteydessä yrityspalvelujen tarjoamiseksi. Luonnollisen henkilön harkitessa elinkeino- tai yritystoiminnan aloittamista, on eri organisaatioilla tarjolla neuvontaa toiminnan harjoittamiseen liittyvistä asioista ja esimerkiksi palveluja toiminnan kannattavuuden arvioimiseksi. Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän avulla voidaan asiakkaan niin toivossa, yrityspalvelujen toteuttajien toimesta, entistä aktiivisemmin ja koordinoitummin tukea yritystoiminnan aloittajaa.

2 luku. **Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän käyttötarkoitus ja tietosisältö**

4 §. Asiakastietojärjestelmä. Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä toimii yrityspalveluja tuottavien organisaatioiden yhteisenä tietojärjestelmänä siten, että siihen talletetaan asiakasta koskevia perustietoja sekä välittää kyselyjärjestelmän kautta eri organisaatioiden rekistereissä olevia asiakkaille toteutettuja tai suunniteltuja yrityspalveluja koskevia tietoja. Kyselyjärjestelmän kautta hankittavia tietoja tarvitaan ensisijaisesti yritystukia yhteen sovitettaessa. Rekisterinpitäjän vastuu tietojärjestelmään talletettujen tietojen oikeellisuudesta, käyttöoikeuksien hallinnasta, tietojärjestelmän tietojen luovutusten kirjaamisesta sekä tietojärjestelmän ylläpidosta on kauppa- ja teollisuusministeriöllä. Kauppa- ja teollisuusministeriö vastaa tietojärjestelmään liittyvästä käyttäjien koulutuksesta, jonka jälkeen käyttöoikeus tietojärjestelmään myönnetään. Tietojärjestelmän käyttäminen edellyttää, että käyttö liittyy asiakkaalle toteutettavaan tai suunniteltuun yrityspalveluun

ja tietojen hausta jää merkintä tietojärjestelmän käyttötietoihin. Tietojärjestelmän suojaaminen toteutetaan muun muassa tietokoneohjelmistoilla ja -laitteilla sekä tietojärjestelmän palvelinkoneiden sijoittamista koskevilla menettelyillä.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään kuuluu työvoima- ja elinkeinokeskusten yhteinen yrityspalvelurekisteri, johon sisältyy työvoima- ja elinkeinokeskusten toteuttamien yrityspalvelujen yhteydessä saatuja ja laadittua tietoa. Työvoima- ja elinkeinokeskuksissa yrityspalvelurekisteri toimii yrityspalveluihin liittyvien rekisterien kattorekisterinä, jonka kautta kirjaudutaan sisälle muihin yrityspalvelua koskeviin erityisrekistereihin. Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään kuuluva työvoima- ja elinkeinokeskusten yrityspalvelurekisteri tarjoaa mahdollisuuden keskuksen osastorajat ylittävään asiakaspalveluun ja tehostaa palvelujen hallintaa. Kukin työvoima- ja elinkeinokeskus vastaa rekisteriin tallettamiensa tietojen virheettömyydestä ja käsittelyn lainmukaisuudesta.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta voidaan välittää tietoja muun muassa viranomaisten ja valtion erityisrahoitusyhtiön rekistereistä. Näiden rekisterinpitäjien vastuusta ja velvollisuuksista omien rekisteriensä ylläpitämisessä ei säädetä tällä lailla.

5 §. Asiakastietojärjestelmän käyttötarkoitus. Tietojärjestelmän käyttötarkoituksena olisi tässä laissa määriteltyjen yrityspalvelujen tehostaminen sekä yrityspalvelujen toteuttamiseen liittyvän arvioinnin ja palvelujen yhteensovittamisen parantaminen. Tietojärjestelmä tehostaa myös yritystukien valvontaa. Yrityspalvelujen tehostamisen osalta kauppa- ja teollisuusministeriön toimialalla on toteutettu uusi palvelumalli eli kasvuyrityspalvelu, jossa työvoima- ja elinkeinokeskukset, valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj, teknologian kehittämiskeskus ja Finpro ry ovat sopineet yhteisistä toimintatavoista suhteessa kasvuhakuisiin yrityksiin. Tietojärjestelmän avulla edellä mainitut organisaatiot pystyvät tarjoamaan kokonaisvaltaisemmin yrityspalveluja asiakkaalle. Tietojärjestelmän avulla organisaatioilla on myös mahdollisuus nopeampaan asiakaspalveluun, kun asiakkaan tietoja ei tarvitse tapauskohtaisesti aina kerätä uudelleen. Tietojärjestelmä mahdollistaa lisäksi aktiivisen palvelujen tarjoamisen

yrityksille. Tietojärjestelmän käyttötarkoitus rajaa järjestelmän käytön vain laissa mainittujen yrityspalvelujen toteuttamiseen, jolloin asiakkaan luottamuksellisia tietoja saa käyttää vain yrityspalveluja toteutettaessa.

6 §. Asiakastietojärjestelmän tietosisältö. Tietojärjestelmän tietosisältö muodostuu kahdella tavalla. Tietojärjestelmään voidaan tallettaa tietoja, jotka ovat käytettävissä toteutettaessa kaikkia yrityspalveluja. Tietojärjestelmän kautta voidaan välittää myös muissa rekistereissä olevia tietoja, joiden avulla esimerkiksi yritystukea myönnettäessä saadaan kokonaisvaltaisempi käsitys yrityksille aikaisemmin myönnettyistä yritystuista. Tämä edistää tukien tehokkaampaa kohdentamista. Yrityspalveluja koskevien tietojen lisäksi tietojärjestelmän kautta voidaan välittää tietoa rekistereistä, joiden tiedoilla on merkitystä yrityspalveluja toteutettaessa. Tärkeää on, että rekisteriin talletettavat ja sen kautta välitettävät tiedot ovat ajan tasalla. Tämä edellyttää jatkuvaa seurantaa sekä tietojärjestelmän ylläpitäjältä että tietoja luovuttavilta organisaatioilta, jotta hallinnon asiakkaiden oikeusturva ei vaarantuisi ja päätökset perustuisivat oikeisiin, voimassa oleviin tietoihin.

Pykälän 1 momentissa mainitaan sellaiset yritystä koskevat tiedot, joista on säädetty yritys- ja yhteisötietolaissa. Mainitun lain 16 §:n mukaan yritys- ja yhteisötunnusrekistereistä voidaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentin estämättä luovuttaa tietoja sähköisessä muodossa. Tietojärjestelmästä olisi yhteys yritys- ja yhteisötunnusrekisteriin asiakkaiden tietojen oikeellisuuden varmistamiseksi. Tämän lisäksi tietojärjestelmässä voidaan käsitellä tietoja asiakkaan vastuu- ja yhteyshenkilöstä, jotka edustavat asiakasta suhteessa yrityspalveluja toteuttavaan organisaatioon. Yrityksen toimialaa, osakepääomaa, tilinpäätöstä tai muutoin yritystä koskevat ja sen toimintaa yleisesti kuvaavia viranomaisten julkisista rekistereistä saatavia tietoja voitaisiin käsitellä asiakastietojärjestelmässä. Kaupparekisteriasetuksen (208/1979) 29 §:n mukaan kaupparekisteriin tehdyistä merkinnöistä voidaan luovuttaa tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla.

Pykälän 2 momentin mukaan tietojärjestelmään voidaan tallettaa tai sen kautta voidaan välittää yrityspalvelujen toteuttamisen

arviointia varten laadittuja yritystä ja sen toimintaa ja toimialaa koskevia yritysanalyyssejä. Yritysanalyyssejä tekevät yrityspalveluja toteuttavat organisaatiot päätöksentekoaan varten tausta- ja perusteluaineistoksi. Niitä tehdään myös luonnollisen henkilön harkitessa elinkeino- tai yritystoiminnan aloittamista. Yritysanalyysit ovat asiantuntijoiden laatimia analyyssejä, joiden tuottaminen tapaus- tai hakemuskohtaisesti yrityspalveluja toteutettaessa ei ole kustannustehokasta. Lisäksi analyysien laatiminen useita kertoja samasta yrityksestä lisää käsittelyaikoja, mikä ei ole myöskään asiakkaan edun mukaista. Tietojärjestelmään talletetut tai sen kautta välitetyt yritysanalyysit nopeuttavat päätöksentekoprosessia silloin, kun järjestelmän kautta voidaan hyödyntää aikaisemmin tehtyjä analyyssejä. Samalla on mahdollisuus kokonaisvaltaisemman näkemyksen muodostamiseen yrityksen saamista yrityspalveluista. Yritysanalyysitiedot mahdollistavat nopeamman palvelun eri organisaatioissa, koska asiakkaan ei aina tarvitse uudelleen antaa kaikkea sitä tietoa, mitä yrityspalvelujen toteuttamisessa tarvitaan. Yritysanalyysitiedot saattavat sisältää salassa pidettäviä tietoja, esimerkiksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 20 kohdassa säädettyjä liike- ja ammattisalaissuoksia. Tämän johdosta tietojärjestelmän tiedot ehdotetaan lain 9—12 §:n mukaisella tavalla salassa pidettäviksi. Valtakunnallisesti käytössä olevan tietojärjestelmän luottamuksellista toimintaa olisi muutoin vaikeaa turvata. Viranomaisten toiminnan ja viranomaisten asiakirjojen julkisuus toteutuu kuitenkin siten, että esimerkiksi yksittäiset yritystukipäätökset ja muut yrityspalveluja koskevat tiedot olisivat julkisia siten kuin siitä on säädetty viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa. Tietojärjestelmään voidaan tallettaa ja sen kautta voidaan välittää myös yrityksen toimialaa koskevia yritysanalyyssejä. Toimialaa koskevilla analyysillä tarkoitetaan toimialaa yleisesti kuvaavia analyyssejä, joista esimerkiksi yhtiön yksittäiset kilpailijat eivät ole tunnistettavissa.

Pykälän 3 momentin mukaan yrityksen arviointiin käytettävänä tietoina tietojärjestelmään voitaisiin tallettaa ja sen kautta voidaan välittää yrityksestä luottotietorekisteriin talle-

tettuja tietoja, julkiseen rekisteriin talletettuja konkurssia ja maksuhäiriöitä koskevia tietoja samoin kuin tietoja yrityksen verovelasta. Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 20 §:n mukaan verohallinto voi salassapitovelvollisuuden esittämättä antaa pyynnöstä yritys-, elinkeino-, työllistämisen-, maatalous- ja muita julkisia tukia ja avustuksia myöntäville ja valvoville viranomaisille, julkisyhteisöille ja muille yhteisöille tuki- tai avustusasian käsittelyä varten tarpeelliset tiedot verovelvollista koskevine tunnistetietoineen tuen tai avustuksen hakijan erääntyneistä ja maksamatta jätetyistä veroista. Nämä tiedot voidaan antaa asianomaisen suostumuksesta. Yritystukea myönnettäessä ja muita yrityspalveluja tarjottaessa tärkeää olisi, että tuet ja palvelut voitaisiin kohdentaa tehokkaasti niille, jotka täyttävät yhteiskunnalliset velvollisuutensa. Tämä vähentää myös yritystukien takaisinperintätapausten määrää. Verovelkaa koskevia tietoja voitaisiin käyttää silloin, kun kyseessä on tämän lain 3 §:n 3 kohdassa säädetyn yritystuen myöntämisen harkinta tai valvonta.

Pykälän 4 momentin mukaan luonnollisesta henkilöstä saa yksilöintitietoina tietojärjestelmään tallettaa ja sen kautta välittää sellaiset tiedot, jotka lain mukaan saadaan tallettaa luottotietorekisteriin. Lisäksi tietojärjestelmään saisi tallettaa ja sen kautta välittää väestötietolain (507/1993) 4 §:n 1 momentin 1, 3 ja 4 kohdissa on säädettyjä tietoja. Lisäksi tietojärjestelmään saisi tallettaa ja sen kautta välittää tiedot henkilön voimassa olevasta liiketoimintakiellosta. Liiketoimintakiellosta säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985). Väestötietolain (507/1993) 29 §:n mukaan väestötietojärjestelmästä saa luovuttaa tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin massamuotoisesti vain, jos tietojen luovuttaminen perustuu lain säännökseen. Tämän vuoksi ehdotetaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annettavan lain 6 §:n 4 momentissa säädettäväksi väestötietojärjestelmän tietojen käyttämisestä. Väestötietolain 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettyjä tietoja ovat henkilön tunnistetietoina henkilötunnus, kansalaisvarmenteeseen sisältyvä sähköinen asiointitunnus, nimi, osoite ja kotikunta ja siellä oleva asuinpaikka sekä sellaiset tiedot kiinteistöstä, rakennuksesta ja huoneistosta, jotka

yksilöivät hänen kotikuntansa ja siellä olevan asuinpaikkansa. Väestötietolain 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädettyjä tietoja ovat kansalaisuutta, toimivaltaisuutta ja kuolinaikaa koskevat tiedot. Väestötietolain 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädettyjä tietoja ovat henkilön ilmoittamat tiedot äidinkielestä ja asiointikielestä, suomesta tai ruotsista, jos kumpikaan näistä ei ole henkilön äidinkieli, sekä henkilön ilmoittamat tiedot ammatista, tietojen luovuttamista koskevista rajoituksista ja postiosoitteesta sekä vastaavasta muusta osoitteesta. Edellä mainittuja väestötietoja järjestelmän tietojen käyttäminen asiakastietojärjestelmässä on välttämätöntä tietojen oikeellisuuden turvaamiseksi.

Pykälän 5 momentin mukaan tietojärjestelmän kautta voitaisiin sen mukaan kuin lailla erikseen säädetään välittää tietoja, jotka koskevat kauppa- ja teollisuusministeriön, maa- ja metsätalousministeriön ja työministeriön hallinnonalan viranomaisten sekä valtion erityisrahoitusyhtiön ja työvoima- ja elinkeinokeskusten yrityspalveluja. Tarjottaessa yrityksille entistä kokonaisvaltaisemmin ja tehokkaammin toteutettuja yrityspalveluja, on tärkeää, että organisaatiot pystyvät entistä paremmin sovittamaan yhteen palvelunsa. Esimerkiksi esityksen 3 §:n 3 kohdassa määriteltyistä yritystuista säädetään useissa eri laeissa. Yritystukia sääntelevien lakien tietojen luovuttamista ja käyttöä koskevat säännökset tullaan uudistamaan siten, että yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta voidaan välittää yritystukia koskevia tietoja eri organisaatioiden päätöksenteon tueksi.

7 §. Asiakkaan antamien tietojen tallettaminen. Pykälän 1 momentin mukaan asiakkaan suullisesti, kirjallisesti tai sähköisesti antamia tietoja saa tallettaa tietojärjestelmään vain, jos annetut tiedot on tarkastettu. Tietojen tarkastamisella tarkoitettaisiin sitä, että yrityksen edustajan henkilöllisyys ja toimivalta toimia yrityksen puolesta tulee varmistaa, jotta tietojen oikeellisuus voidaan taata. Tietojärjestelmään talletettavat asiakkaan antamat tiedot saattavat sisältää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 20 kohdassa säädettyjä liike- ja ammattisalaissuusia. Asiakkaalta voidaan saada myös tietoja asiakkaan suunnitelmista kehittää toimintaansa. Nämä ovat olennaisia tietoja silloin, kun arvioidaan sopivaa yrityspalvelua

toiminnan kehittämiseksi. Asiakkaan antamat tiedot suunnitelmistaan ovat yritysanalyysien lisäksi toinen merkittävä syy tietojärjestelmän tietojen salassa pitämiseksi siten kuin lain 9 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi. Tietojärjestelmään talletetut asiakkaan suunnitelmat nopeuttavat asiakkaan palvelua eri yrityspalveluja toteutettaessa.

8 §. Tietojen poistaminen. Pykälän mukaan tietojärjestelmään talletetut asiakkaan tiedot poistettaisiin lähtökohtaisesti viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä, kun asiakasta koskevia tietoja on viimeksi käsitelty. Tietojärjestelmästä poistetut tiedot arkistoitaisiin. Tietoa ei kuitenkaan poistettaisi tietojärjestelmästä, mikäli tiedon säilyttäminen olisi välttämätöntä lakiin tai asetukseen perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian takia. Yritys- ja yhteisötietolain 4 §:n 2 momentissa tarkoitetut perustiedot poistettaisiin yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä viimeistään kahden kuukauden kuluttua siitä, kun tiedot on poistettu yritys- ja yhteisötietorekisteristä. Luottotietojen poistaminen tapahtuisi siten kuin siitä laissa erikseen säädetään.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin virheelliseksi todettujen tietojen käsittelystä. Virheellisiä tietoja voitaisiin säilyttää viisi vuotta tiedon virheelliseksi toteamisesta, jos se olisi välttämätöntä asiakkaan, sen edustajan taikka rekisterinpitäjän tai tietojärjestelmän käyttöoikeuden saaneen henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Virheelliseksi todettua tietoa ei saisi käyttää muihin tarkoituksiin ja virheelliseksi todettu tieto olisi merkittävä virheelliseksi.

3 luku. **Tietojen julkisuus, välittäminen ja luovuttaminen**

9 §. Asiakastietojärjestelmän tietojen julkisuus. Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä ei ole julkinen tietojärjestelmä. Tietojärjestelmään talletetut ja sen kautta saadut, tämän lain 6 §:n 1—5 momentin mukaiset tiedot ovat salassa pidettäviä. Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä on valtakunnallinen monen organisaation käyttämä tietojärjestelmä, joka sisältää ja jonka kautta välitetään monen organisaation hallinnoimia tietoja. Tietojärjestelmän käyttäjien suuresta määrä-

tä ja tietojen laajuudesta johtuen ainoa keino luottamuksellisten tietojen turvaamiseksi riittävän tehokkaasti on säätää tietojärjestelmän sisältämät ja sen kautta välitettävät tiedot salassa pidettäviksi.

10 §. Asiakastietojärjestelmän tietojen luovuttaminen. Pykälän 1 momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta. Kyseessä ovat lain 6 §:n 1—4 momenteissa säädetyt tiedot, joita poikkeuksellisesti verovelkoja koskevia tietoja voidaan luovuttaa vain lain 3 §:n 3 kohdan mukaisia yritystutkia myöntäville viranomaisille yritystutkiasian käsittelyä varten. Koska valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:n tehtävät on säädetty laissa valtion erityisrahoitusyhtiöstä (443/1998) olisi myös valtion erityisrahoitusyhtiöllä oikeus verovelkaa koskevien tietojen käyttämiseen. Yrityspalvelujen toteuttamiseksi tietojärjestelmää saavat käyttää kauppa- ja teollisuusministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työministeriö, työvoima- ja elinkeinokeskukset, teknologian ja innovaatioiden tutkimuskeskus, valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj sekä Maaseutuvirasto ja työvoimatoimistot. Lisäksi tietojärjestelmän tietoja saa käyttää Finpro ry neuvontapalvelujen toteuttamista varten. Finpro on rekisteröity aatteellinen yhdistys, jonka toimintaa kauppa- ja teollisuusministeriö osittain rahoittaa ja ohjaa. Finpro ry tarjoaa yrityksille neuvontapalveluja, erityisesti viennin edistämiseen liittyen. Finpro ry:n neuvontapalvelut täydentävät valtion toimesta toteutettuja yrityspalveluja.

Pykälän 2 momentin mukaan luovutuksen saajan on annettava ennen käyttöyhteyden avaamista selvitys tietojen suojaamisesta ja käsittelyn valvonnasta. Tietoturvallisuuden on oltava valtion tietoturvallisuutta koskevien määräysten ja ohjeiden mukaista.

11 §. Yrityspalvelurekisterin tietojen käyttö ja luovuttaminen. Työvoima- ja elinkeinokeskuksissa toimivat kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalalta yritysosastot ja teknologian kehittämisosastot, maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalta maaseutuosastot ja työministeriön hallinnonalalta työvoimaosastot. Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän alarekisterinä toimii työvoima- ja elinkeinokeskusten yhteinen yrityspalvelurekisteri. Kaikilla työvoima- ja elinkeinokeskusten osastoilla toteutetaan yrityksille suunnattuja yrityspalveluja, joiden yh-

teensovittamisessa yrityspalvelurekisteriä voidaan käyttää työvoima- ja elinkeinokeskusten yrityspalveluja koskevana kattorekisterinä.

12 §. *Oikeus luovuttaa ja saada tietoja yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta.* Oikeudesta luovuttaa ja saada muita kuin 10 ja 11 §:ssä säädettyjä tietoja yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta säädetään erikseen. Lain 10 ja 11 §:ssä tarkoitettut tiedot ovat 6 §:n 1–4 momenteissa mainittuja tietoja. Tämän lisäksi voidaan tietojärjestelmän kautta luovuttaa tietoja yrityspalveluista silloin, kun ne ovat julkisia tietoja. Yritystuista säädetään niitä koskevissa erityislaeissa tai valtionavustuslain nojalla annetuissa valtioneuvoston asetuksissa. Samoissa säädöksissä tai organisaatioiden tehtäviä ja toimintaa koskevissa laeissa on säädetty usein myös tietojen luovuttamisesta ja saamisesta. Eräissä tapauksissa tietojen luovuttamisesta ja saamisesta ei ole annettu erityissäädöksiä, jolloin noudatetaan muun muassa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia. Kauppa- ja teollisuusministeriössä on aloitettu valmistelutyö lakien muuttamiseksi siten, että yrityspalveluja koskevia tietoja voidaan luovuttaa ja saada yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta

4 luku. **Rekisteröidyn oikeudet**

13 §. *Tietojen käsittelystä tiedottaminen.* Asiakkaiden oikeusturvan takaamiseksi tietojärjestelmää käyttävien organisaatioiden on pidettävä asiakkaiden saatavilla pykälässä mainitut tiedot yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä, jotta asiakkaat voivat saada riittävät tiedot siitä, kuinka heitä koskevia tietoja käsitellään.

14 §. *Rekisteröidyn oikeus tietojen tarkastamiseen.* Pykälän 1 momentin mukaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään rekisteröidyn asiakkaan itseään koskevien tietojen tarkastamisen osalta noudatetaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 12 §:ssä säädettyä tarkastusoikeutta. Pyynnön voi tehdä esimerkiksi yrityksen lakimääräinen edustaja tai yrityksen valtuuttama edustaja. Luonnollisen henkilön tarkastusoikeudesta säädetään lisäksi henkilötietolaissa.

Pykälän 2 momentin mukaan tiedonsaanti-

oikeutta koskeva pyyntö tulee esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, joka vastaa yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä siten kuin lain 4 §:ssä on säädetty. Pyyntön voi tehdä myös työvoima- ja elinkeinokeskuksele. Kukin keskus vastaa työvoima- ja elinkeinokeskusten yrityspalvelurekisteriin tehdyistä merkinnöistään lain 4 §:n mukaisesti.

5 luku. **Erinäiset säännökset**

15 §. *Rangaistussäännös.* Rangaistus yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmää koskevan lain 9 §:n salassapitovelvollisuuden rikkomisesta vastaa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain rangaistussäännöstä.

16 §. *Voimaantulo.* Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Ennen lain voimaantuloa voidaan valmistella muun muassa tietojärjestelmän teknistä rakennetta, suorittaa tietojen siirtämiseen liittyviä tehtäviä sekä muita lain täytäntöönpanoon liittyviä toimenpiteitä.

2. **Voimaantulo**

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

3. **Suhde perustuslakiin ja sääntämisyjärjestys**

Henkilötietojen suojasta on perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan säädetävä lailla. Perustuslakivaliokunnan vakiintuneessa lausuntokäytännössä on henkilötietojen suojan kannalta tärkeinä sääntelykohteina pidetty ainakin rekisteröinnin tavoitetta, rekisteröitävien henkilötietojen sisältöä, niiden sallittuja käyttötarkoituksia mukaan luettuna tietojen luovutettavuus sekä tietojen säilytysaikaa henkilörekisterissä ja rekisteröidyn oikeusturvaa. Näiden seikkojen lisäksi sääntelyn lain tasolla tulee olla kattavaa ja yksityiskohtaista (PeVL 14/2002 vp).

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annettuun lakiin sisältyisivät säännökset yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä ja siihen kuuluvasta työvoima- ja elinkeinokeskusten yrityspalvelurekisteristä ja niiden julkisuudesta. Laissa määriteltäisiin rekisterin

käyttötarkoitus, tietosisältö ja tietolähteet sekä rekisteritietojen julkisuus, niiden luovuttaminen sekä säilytysaika. Kaikkien rekisteriin talletettavien ja sen kautta välitettävien tietojen tulisi olla tarpeellisia rekisterin käyttötarkoituksen kannalta. Lakiin sisältyisivät myös säännökset rekisteröidyn oikeusturvasta. Sääntely vastaa näiltä osin henkilötietolain säännöksiä.

Perustuslain 124 §:n nojalla julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle.

Esityksen mukaan viranomaisten rekistereissä olevia salassa pidettäviä tietoja voitaisiin luovuttaa myös muille kuin viranomaisille. Tietoja voitaisiin luovuttaa muun muassa valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:lle

sekä rajoitetussa määrin myös Finpro ry:lle. Finnvera Oyj:tä sitovat jo tällä hetkellä tiukat, valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain mukaiset salassapitosäännökset, jotka ovat osin tiukemmat kuin esimerkiksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa. Finpro ry:lle ei tulisi antamaan salassa pidettäviä tietoja yhtä laajasti kuin viranomaisille ja Finnvera Oyj:lle. Finpro ry:lle voitaisiin luovuttaa vain yrityksille annettavaa neuvontaa varten tarpeellisia tietoja. Nykyisin viranomaiset ovat voineet luovuttaa näitä tietoja yrityksestä Finpro ry:lle vain yrityksen nimenomaisella suostumuksella.

Edellä olevan perusteella voidaan katsoa, että ehdotetut säännökset ovat sopusoinnussa perustuslain ja sen soveltamiskäytännön kanssa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on parantaa valtionhallinnon yrityspalveluja sekä tehostaa niiden yhteensovittamista ja valvontaa.

2 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään kauppaa- ja teollisuusministeriön ylläpitämästä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä, siihen kuuluvasta työvoima- ja elinkeinokeskusten yrityspalvelurekisteristä sekä asiakasta koskevien tietojen käsittelystä tarjottaessa asiakkaalle yrityspalveluja.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään sekä siihen talletettujen ja sen kautta välitettyjen tietojen julkisuuteen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999). Valtion erityisrahoitusyhtiön luovuttamien tietojen salassapitoon sovelletaan lisäksi, mitä valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain (443/1998) 5 §:ssä säädetään.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yrityksellä* yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) mukaisesti yritys- ja yhteisötieto-

järjestelmään rekisteröityä yritystä tai yhteisöä;

2) *yrityspalvelulla* valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön taikka julkisoikeudellisen laitoksen, säätö- tai yhdistyksen taikka valtion erityisrahoitusyhtiön myöntämää taikka niiden varoista maksettavaa yritystukea, kehittämis- ja neuvontapalvelua sekä työvoimapalvelua, jonka toteuttamisessa yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmää hyödynnetään;

3) *yritystuella* valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön taikka julkisoikeudellisen laitoksen, säätö- tai yhdistyksen taikka valtion erityisrahoitusyhtiön myöntämää taikka niiden varoista maksettavaa avustusta, lainaa ja muuta rahoitusta, korkotukea, takausta, maksuhelpotusta ja muuta näihin rinnastettavaa taloudellista etuutta sekä Euroopan yhteisön varoista tai muista Euroopan unionin varoista myönnettävää tukea;

4) *asiakkaalla* yritystä taikka elinkeino- tai yritystoiminnan aloittamista harkitsevaa luonnollista henkilöä, joka on hakenut yrityspalvelua tai johon on oltu yhteydessä yrityspalvelun tarjoamiseksi.

2 luku

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän käyttötarkoitus ja tietosisältö

4 §

Asiakastietojärjestelmä

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä on kauppa- ja teollisuusministeriön ylläpitämä tietojärjestelmä, johon talletetaan asiakasta koskevia perustietoja ja jonka kyselyjärjestelmän kautta välitetään asiakasta koskevia tietoja yrityspalveluja hoitavien viranomais-

ten sekä valtion erityisrahoitusyhtiön välillä. Kauppa- ja teollisuusministeriö vastaa tietojärjestelmään talletettujen tietojen oikeellisuudesta, käyttöoikeuksien hallinnasta, tietojärjestelmän tietojen luovutusten kirjaamisesta sekä tietojärjestelmän ylläpidosta.

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään kuuluu työvoima- ja elinkeinokeskusten yhteinen *yrityspalvelurekisteri*, joka sisältää tietoja yrityspalvelujen toteuttamisen yhteydessä saaduista ja laadituista tiedoista. Yrityspalvelurekisteriin tietoja tallettanut tai niitä muutoin käsitellyt työvoima- ja elinkeinokeskus vastaa tietojen oikeellisuudesta ja käsittelyn lainmukaisuudesta.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei vaikuta valtion erityisrahoitusyhtiön tai sellaisten viranomaisten tai muiden organisaatioiden vastuuseen rekisterinpitäjänä, joiden tietojärjestelmien tietoja välitetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta.

5 §

Asiakastietojärjestelmän käyttöä rkoitus

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän tarkoituksena on parantaa yrityspalvelujen suuntaamista ja yritysten arviointia niille myönnettäviä yrityspalveluja harkittaessa sekä tehostaa myönnettyjen yritystukien valvontaa.

6 §

Asiakastietojärjestelmän tietosisältö

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta voidaan käsitellä tietoja, joista ilmenee:

- 1) yrityksen nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä muut yksilöinti- ja yhteystiedot;
- 2) tiedot siitä, ketkä toimivat yrityksen vastuu- ja yhteyshenkilöinä suhteessa yrityspalvelujen toteuttajaan;
- 3) yrityksen toimialaa, osakepääomaa, tilinpäätöstä tai muutoin yritystä koskevat ja sen toimintaa yleisesti kuvaavat viranomaisten julkisista rekistereistä saatavat tiedot.

Tietojärjestelmään voidaan tallettaa ja sen kautta voidaan välittää yrityspalvelujen toteuttamisen arviointia varten laadittuja yritystä, sen toimintaa ja toimialaa koskevia yri-

tysanalyysseja.

Tietojärjestelmään voidaan yrityksen arviointiin käytettävänä tietoina tallettaa ja sen kautta voidaan välittää yrityksestä luottotietorekisteriin talletetut tiedot, viranomaisen julkiseen rekisteriin talletetut konkurssia ja maksuhäiriöitä koskevat tiedot sekä tiedot yrityksen verovelasta.

Luonnollisesta henkilöstä saa tietojärjestelmään tallettaa ja sen kautta välittää yksilöintitietoina tiedot, jotka lain mukaan saadaan tallettaa luottotietorekisteriin. Lisäksi tietojärjestelmään saa tallettaa ja sen kautta välittää tiedot voimassa olevasta liiketoimintakiellosta sekä väestötietolain (507/1993) 4 §:n 1 momentin 1, 3 ja 4 kohdassa mainittuja tietoja.

Sen mukaan kuin lailla säädetään, tietojärjestelmän kautta voidaan välittää tietoja, jotka koskevat kauppa- ja teollisuusministeriön, maa- ja metsätalousministeriön sekä työministeriön hallinnonalan viranomaisten, valtion erityisrahoitusyhtiön sekä työvoima- ja elinkeinokeskusten yrityspalveluja.

7 §

Asiakkaan antamien tietojen tallettaminen

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään saa tallettaa asiakkaan suullisesti, kirjallisesti tai sähköisesti antamia tietoja tietojärjestelmästä saataviksi vain, jos annetut tiedot on tarkastettu.

8 §

Tietojen poistaminen

Tietojärjestelmästä poistetaan asiakkaan tiedot viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä, kun asiakasta koskevia tietoja on viimeksi käsitelty. Tietoa ei kuitenkaan poisteta, jos tiedon säilyttäminen on välttämätöntä lakiin tai asetukseen perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian takia. Yrityksen yritys- ja yhteisötietolain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettut perustiedot poistetaan viimeistään kahden kuukauden kuluttua siitä, kun yritystä koskevat tiedot on poistettu yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä. Luottotietojen poistamisesta on voimassa, mitä siitä laissa erikseen säädetään.

Virheelliseksi todettu tieto saadaan säilyttää viiden vuoden ajan tiedon virheelliseksi toteamisesta, jos se on välttämätöntä asiakkaan, asiakkaan edustajan, rekisterinpitäjän tai tietojärjestelmän käyttöoikeuden saaneen henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saa käyttää ainoastaan mainitussa oikeuksien turvaamisessa. Virheelliseksi todettu tieto on merkittävä virheelliseksi.

3 luku

Tietojen julkisuus, välittäminen ja luovuttaminen

9 §

Asiakastietojärjestelmän tietojen julkisuus

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään talletetut ja sen kautta saadut tiedot ovat salassa pidettäviä.

10 §

Asiakastietojärjestelmän tietojen luovuttaminen

Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän tietoja saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa kauppa- ja teollisuusministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, työministeriölle, työvoima- ja elinkeinokeskukselle, teknologian ja innovaatioiden tutkimuskeskukselle, valtion erityisrahoitusyhtiölle, Maa-seutuvirastolle ja työvoimatoimistolle yrityspalvelujen toteuttamista varten. Yrityksen verovelkaa koskevia tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain yritystukiasian käsittelyä varten. Lisäksi Finpro ry:lle voidaan luovuttaa yrityksille annettavaa neuvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Luovutuksensaajan on ennen käyttöyhteyden avaamista annettava selvitys tietojen suojaamisesta ja käsittelyn vaivonnasta.

11 §

Yrityspalvelurekisterin tietojen käyttö ja luovuttaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus saa salassapitosäännösten estämättä käsitellä työvoima-

ja elinkeinokeskusten yrityspalvelurekisterin tietoja sille kuuluvan tehtävän hoitamista varten.

12 §

Oikeus luovuttaa ja saada tietoja yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta

Oikeudesta luovuttaa ja saada muita kuin 10 ja 11 §:ssä säädettyjä tietoja yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän kautta säädetään erikseen.

4 luku

Rekisteröidyn oikeudet

13 §

Tietojen käsittelystä tiedottaminen

Tiedot yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä, sen käyttötarkoituksesta ja tietosisällöstä on pidettävä asiakkaiden saatavilla tietojärjestelmää käyttävissä palvelupaikoissa.

14 §

Rekisteröidyn oikeus tietojen tarkastamiseen

Asiakkaalla on oikeus saada tieto itseään koskevista yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään talletetuista tiedoista siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 12 §:ssä säädetään. Luonnollisen henkilön oikeudesta tarkastaa itseään koskevat tiedot on lisäksi voimassa, mitä henkilötietolaisissa säädetään.

Tiedonsaantioikeutta koskevan asian ratkaisee kauppa- ja teollisuusministeriö tai työvoima- ja elinkeinokeskus.

5 luku

Erinäiset säännökset

15 §

Rangaistussäännös

Rangaistus 9 §:ssä säädetyn yrityspalvelu-

jen asiakastietojärjestelmän tietojen salassa pitämistä koskevan velvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 40 luvun 5 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan taikka siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____ .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 3 päivänä marraskuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Paula Lehtomäki*